

Motion till riksdagen 2024/25:3001

av **Markus Wiechel och Björn Söder (båda SD)**

Granskning av svenskarnas användning av känslig teknik

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en bredare granskning av svenskarnas användning av teknik från länder som kan anses utgöra säkerhetshot och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige är ett av världens mest digitaliserade länder och vårt land har en öppen ekonomi med en stark tro på frihandel. Inte minst som ett litet exportberoende land ligger det i Sveriges intresse att ha handel med andra länder i syfte att säkra och stimulera jobb och tillväxt. Samtidigt kan detta medföra vissa risker, när mindre vänligt sinnade aktörer tar del av de friheter som erbjuds i vårt land. Detta gäller såväl enskilda medborgare som för företag och myndigheter. Informations- och cybersäkerhet angår därför hela samhället, varför det också kommer att fortsätta vara en viktig fråga att hantera.

Mot bakgrund av detta är det inte konstigt att frågan om utländska direktinvesteringar i Sverige, inte minst kinesiska sådana, har debatterats flitigt i Sveriges riksdag. Den kinesiska staten har som bekant pekats ut som en av de tre mest aktiva aktörer som bedriver spionage i Sverige och vi är väl medvetna om att denna regim älskar att ta del av information just för att kunskap är makt. Förståelsen för detta gäller även kinesiska företag, som enligt kinesisk lag också måste dela med sig av den information de har till den kinesiska underrättelsetjänsten, om detta önskas. Det kinesiska företaget Huawei (som bokstavligen betyder "För Kina") är kanske ett av de främsta exemplen på ett aktuellt kinesiskt företag, vilket inte är så konstigt då de har dokumenterade kopplingar till den kinesiska underrättelsetjänsten. Lagstiftning mot Huawei har antagits i USA, Storbritannien och en rad andra länder (i Sverige togs beslut om att stänga ute såväl Huawei som kinesiska ZTE från 5G-näten). I Litauen valde man att rakt av förbjuda ett kinesiskt teknikföretag (Nuctech) som man menade var ett

säkerhetshot. Den litauiska regeringen påbörjade även ett lagförslag med syftet att kunna förhindra andra företag, som efter riskbedömning kan anses utgöra en säkerhetsrisk, från kontrakt inom transport-, energi- och telekommunikationssektorerna. Detta var helt i linje med de varningar som Estland utlyst till bland annat EU: Såväl kinesiskt som ryskt spionage sker genom olika typer av teknikföretag.

Andra aktörer än dessa bör dock också granskas då vi ser applikationer som exempelvis Tiktok etablera sig bland allmänheten, främst bland de yngre generationerna. Tiktok har varit inblandad i en skandal efter anklagelser om insamling av personuppgifter. Då handlade det om nästan 90 miljoner amerikanska användare, inklusive information med hjälp av ansiktsgenkännningsteknik som samlats in utan samtycke och som sedan delats med nätjättar som Google och Facebook, men också med tredje part, varav några är baserade i Kina. I USA slutade detta med att företaget fick betala 92 miljoner dollar i förlikning efter dussintals rättegångar. Denna förlikning ändrar dock inte faktumet att Tiktok, som anses vara strikt kontrollerat av dess moderbolag (kinesiska Bytedance), kan och lär dela med sig av användardata med okända aktörer i Kina.

USA:s president Joe Biden valde under 2021 att, mot bakgrund av spridningen av kinesisk teknik, inleda en bredare granskning av amerikanernas användning av detta. Regeringen bör på liknande sätt tillsätta en bredare granskning av svenskarnas användning av teknik från länder som kan anses utgöra säkerhetshot.

Markus Wiechel (SD)

Björn Söder (SD)